

Naisc idir Eolaíocht na Sraithe Sóisearaí agus Cláir Foghlama Leibhéal 2

Gnéithe de na hAonaid Tosaíochta Foghlama	Torthaí Foghlama Leibhéal 2	Sonraíocht Churaclaim na Sraithe Sóisearaí: Naisc molta le torthaí foghlama
<p>Labhairt mar is cuí ar chuspóirí éagsúla agus aireachas mar éisteoir a thaispeáint</p>	<p>1.1 Éisteacht chun eolas a fháil a bhaineann le níos mó ná rogha amháin, m.sh. éisteacht le fógraí a bhaineann le scoil, amchlár labhartha a úsáid chun am teachta agus imeachta traenach a fháil</p>	<p>NnahE6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh a bhaineann le saincheist eolaíochta, foinsí difriúla faisnéise a mheasúnú lena n-áirítear sonraí tánaisteacha, agus tuiscint a bheith aige go mb'fhéidir nach mbeidh mionsonraí ar fáil i bhfoinse nó go mbeidh sí laofa</p>
	<p>1.2 Ceisteanna a chur chun eolas a fháil, m.sh. dátaí/praghsanna a sheiceáil (aghaidh le haghaidh agus ar an teileafón), béile a chur in áirithe ar an teileafón</p>	<p>NnahE2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire ceisteanna a aithní atá oiriúnach le haghaidh iniúchadh eolaíochta,</p>
	<p>1.3 Sraith de threoracha labhartha a leanúint faoi mhaoirseacht, m.sh. gabh chuig seomra an mhúinteora, siopa áitiúil, nó oifig an phoist, creidmheas a chur san fhón póca</p>	<p>NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláireiniúchtaí a dhearadh.</p>
	<p>1.4 Tuairimí pearsanta, fíricí agus mothúcháin a chur in iúl, mar is cuí, m.sh. tuairim a chur in iúl faoi chlár teilifíse, nuacht ón deireadh seachtaine a bhí acu a chur in iúl</p>	<p>Nóta: Ligeann do Torthaí Foghlama ina bhfuil an briathra gnímh measúnaigh do scoláirí a chuid tuairmí a nochtadh bunaithe ar fainaise.</p>
		<p>NnahE8 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire argóintí sna meáin maidir le heolaíocht agus teicneolaíocht a mheasúnú</p>
		<p>DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála</p>
<p>D&S6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh ar fhoinsí difriúla fuinnimh; tuairim eolasach a cheapadh agus a chur in iúl ar bhealaí is féidir freastal ar riachtanais fuinnimh an domhain san am i láthair agus sa todhchaí</p>		
<p>D&S8 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire scrúdú a dhéanamh ar rionnt de na guaiseacha agus de na tairbhí reatha a bhaineann le taiscéalaíocht sa spás agus ról agus impleachtaí taiscéalaíocht spáis sa tsochaí amach anseo a phlé</p>		
<p>1.5 Páirt a ghlacadh i gcumarsáid phraiticiúil, fhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil, m.sh. agallamh nó cruinniú tuismitheoirí múinteoirí, agallamh le piaraí ar thopaicí is spéis leo, ag comhrá agus iad amuigh le cairde, ag fógarit rudaí ar idirchum na scoile</p>	<p>NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta</p>	
<p>lompraíocht neamhbhriathartha a úsáid chun teachtaireacht a chur trasna</p>	<p>1.10 Freagairt do chomharthaí agus d'fhógraí neamhbhriathartha a chashtar ar dhuine sa saol laethúil, m.sh. comharthaí bóthair, trácha, ábhair ghuaise</p>	<p>NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh iontaofacht, cruinneas, beaichte, cothroime, sábháilteacht, eitic agus roghnú trealamh cuí a mheas</p>
	<p>1.11 Seicheamh orduithe nó treoracha neamhbhriathartha a leanúint le haghaidh gníomhaíocht rialta, m.sh. trealamh tí a úsáid ina bhfuil trí oibríocht nó níos mó, cadhnra a chur i mbréagán, slite éalaithe a aimsiú/druil dóiteáin a leanúint</p>	<p>NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláireiniúchtaí a dhearadh.</p>
<p>Léitheoireacht a dhéanamh chun buneoil a fháil</p>	<p>1.14 Cineálacha difriúla scríbhneoireachta agus téacs a léirmhíniú, lena n-áirítear comharthaí agus siombailí sóisialta, m.sh. gnáthfhormáidí billí, biachláir, foirmeacha, cláir ama, comharthaí bóthair agus eile, treoracha simplí ullmhúcháin bia (bruith ubh, déan ceapaire, déan cupán tae), píosa gairid scríbhneoireachta a bhaineann leo go pearsanta</p>	<p>NnahE6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh a bhaineann le saincheist eolaíochta, foinsí difriúla faisnéise a mheasúnú lena n-áirítear sonraí tánaisteacha, agus tuiscint a bheith aige go mb'fhéidir nach mbeidh mionsonraí ar fáil i bhfoinse nó go mbeidh sí laofa</p>
	<p>1.15 Eochair eolais a aimsiú ó chineálacha difriúla scríbhneoireachta, m.sh. eolas fíriciúil a aimsiú i bhfoirmeacha/billí, amanna agus dátaí coinní, biachláir, cláir ama, nuachtáin</p>	<p>NnahE6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh a bhaineann le saincheist eolaíochta, foinsí difriúla faisnéise a mheasúnú lena n-áirítear sonraí tánaisteacha, agus tuiscint a bheith aige go mb'fhéidir nach mbeidh mionsonraí ar fáil i bhfoinse nó go mbeidh sí laofa</p>
<p>Réimse foirmeacha scríbhneoireachta a úsáid chun tuairimí a chur in iúl</p>	<p>1.17 Nótaí agus teachtaireachtaí a scríobh/chlóscríobh atá de dhíth chun tascanna simplí a dhéanamh, m.sh. seoladh a chur ar chlúdach</p>	<p>NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta</p>
	<p>1.18 Ar a laghad cúig abairt a scríobh/chlóscríobh ionas go ndéanann siad ciall nó go gcuireann siad eolas in iúl, m.sh. cruinniú a shocrú le cara, treoracha a thabhairt</p>	<p>NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta</p>
		<p>NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh iontaofacht, cruinneas, beaichte, cothroime, sábháilteacht, eitic agus roghnú trealamh cuí a mheas</p>
<p>1.21 Réimse de chineálacha difriúla scríbhneoireachta a úsáid le teacht leis an gcuspóir agus leis an lucht léitheoireachta, m.sh. seic a scríobh, foirm shimplí a chomhlánú, iontráil dialainne a chur isteach</p>	<p>NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta</p>	
<p>Ealaíona léiritheacha a úsáid chun cumarsáid a dhéanamh</p>	<p>1.22 Páirt a ghlacadh i léiriú nó i gcur i láthair, m.sh. mír bheag drámaíochta a léiriú don rang, damhsa nó ceol a léiriú do thuismitheoirí</p>	<p>NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta</p>
	<p>1.24 Píosa oibre a dhéanamh le haghaidh taispeántais</p>	<p>DC2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire mionsamhlacha a fhorbairt agus a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar nádúr adamhach an damhna; an chaoi a dtugann siad cuntas simplí ar imchoimeád na maise, athruithe staide, athrú fisiceach, athrú ceimiceach, meascáin, agus a ndeighilt a thaispeáint</p>
		<p>DC3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire cur síos agus samhaltú a dhéanamh ar struchtúr an adaimh i dtéarmaí an núicléas, na bprótón agus na leictreon; ag cur i gcomparáid maise agus lucht prótón, neodróin agus leictreon</p>
<p>1.29 Úsáid a bhaint as an teicneolaíocht chun cumarsáid a dhéanamh le daoine eile i ngníomhaíocht</p>	<p>D&S4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire mionsamhail de chóras an Domhain-na Gréine-na Gealaí a fhorbairt agus a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar fheiniméin intuatha atá inbhraite ón Domhan, lena n-áirítear séasúir,.....agus urú na gréine agus na gealaí</p> <p>DF5 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire ciorcaid shimplí leictreonaigh a dhearadh agus a thógáil</p> <p>DF7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire gaireas a dhearadh, a thógáil agus a thástáil a aistríonn fuinneamh ó fhoirm amháin go ceann eile chun feidhm a chomhlíonadh</p>	
<p>Úsáid a bhaint as teicneolaíochtaí atá oiriúnach do réimse cuspóirí</p>	<p>1.29 Úsáid a bhaint as an teicneolaíocht chun cumarsáid a dhéanamh le daoine eile i ngníomhaíocht</p>	<p>NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta</p>

Cumarsáid agus Litearthacht

	<p>1.34 Úsáid a bhaint as pacáiste bogearraí, ina ndéantar an pacáiste a oscailt, dul isteach ann agus téacs/iomhán/sonraí a ionramháil, comhad a shábháil, a phriontáil agus dul amach as go sábháilte, m.sh. clipart, doiciméad Word, cur i láthair leictreonach</p> <p>1.35 Teach ar réimse suíomhanna gréasáin ar an idirlíon, m.sh. scoilnet, suíomhanna gréasáin a bhfuil spéis phearsanta ag an scoláire iontu</p> <p>1.36 Faisnéis le haghaidh tionscnaimh a aimsiú ar an nGréasán</p>	<p>NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta</p> <p>Nóta: Tugann Torthaí Foghlama ina bhfuil na briathra gnímh cuir síos, samhaltáigh agus úsáid deiseann do scoláirí a chuid foghlaim agus tuiscint léiriú trí iosamhlúcháin ar líne</p> <p>D&S1Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire cur síos a dhéanamh ar na coibhneasa idir réada neamhaí áirithe lena n-áirítear gealacha, astaróidigh, cóiméid, pláinéid, réaltaí, grianchórais, réaltraí agus spás</p> <p>D&S4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire mionsamhail de chóras an Domhain-na Gréine-na Gealaí a fhorbairt agus a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar fheiniméin intuairtha atá inbhraite ón Domhan, lena n-áirítear séasúir, réanna na gealaí, agus urú na gréine agus na gealaí</p> <p>DC2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire mionsamhlacha a fhorbairt agus a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar nádúr adamhach an damhna; an chaoi a dtugann siad cuntas simplí ar imchoimeád na maise, athruithe staide, athrú fisiceach, athrú ceimiceach, meascáin, agus a ndéighilt a thaispeáint</p> <p>DC3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire cur síos agus samhaltú a dhéanamh ar struchtúr an adaimh i dtéarmaí an núicléas, na bprótón agus na leictreon; ag cur i gcomparáid maise agus lucht prótón, neodrón agus leictreon</p> <p>NnahE6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh a bhaineann le saincheist eolaíochta.....</p> <p>NnahE9 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh ar fhaisnéis agus í a chur i láthair faoin méid a dhéanann eolaithe i leith fionnadh agus airgeadh eolaíochta agus faoin tionchar a bhíonn aige sin ar an tsochaí</p> <p>DF8 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde agus plé a dhéanamh ar na saincheisteanna eiticiúla agus inbhuanaitheachta a eascraíonn as an méid leictreachas a ghinimid agus a chaithimid</p> <p>NnahE6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh a bhaineann le saincheist eolaíochta.....</p> <p>NnahE9 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh ar fhaisnéis agus í a chur i láthair faoin méid a dhéanann eolaithe i leith fionnadh agus airgeadh eolaíochta agus faoin tionchar a bhíonn aige sin ar an tsochaí</p> <p>DF8 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde agus plé a dhéanamh ar na saincheisteanna eiticiúla agus inbhuanaitheachta a eascraíonn as an méid leictreachas a ghinimid agus a chaithimid</p>
Feasacht a fhorbairt ar uimhreas	<p>2.10 Dhá shlánuimhir dhá dhigit a shuimiú ar lú ná 100 a n-iomlán i gcomhthéacs suíomh laethúil</p> <p>2.11 Slánuimhreacha dhá dhigit a dhealú i gcomhthéacs suíomh laethúil</p>	<p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad, mais, am, teocht, achar, toilleadh, dlús, luas, treoluas, fórsa, difríocht poitéinsil, sruth, friotaíocht, cumhacht leictreach a aithint agus a thomhas/ríomh</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad, mais, am, teocht, achar, toilleadh, dlús, luas, treoluas, fórsa, difríocht poitéinsil, sruth, friotaíocht, cumhacht leictreach a aithint agus a thomhas/ríomh</p>
Feasachta fhorbairt ar theocht	<p>2.13 Focail oiriúnacha a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar theocht, m.sh. te agus fuar</p> <p>2.14 Ionstraimí a aithint a úsáidtear chun teocht a thaispeáint agus a choigeartú, m.sh. teirmiméadar, dialeanna marcáilte oighinn</p> <p>2.15 Teochtaí a nascadh le suíomhanna laethúla, m.sh. teocht i seomra ranga</p> <p>2.17 Comparáid idir teochtaí d'amanna difriúla sa bhliain, m.sh. te sa samhradh agus fuar sa gheimhreadh, loga simplí aimsire a choimeád</p>	<p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire, teocht a aithint</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire, teocht a ríomh</p> <p>DC7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire éifeacht roinnt athróg ar ráta na n-imoibrithe ceimiceacha a iniúchadh</p> <p>D&S4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire mionsamhail de chóras an Domhain-na Gréine-na Gealaí a fhorbairt agus a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar fheiniméin intuairtha atá inbhraite ón Domhan, lena n-áirítear séasúir</p>
Feasachta fhorbairt ar mheáchan agus ar thoilleadh	<p>2.18 Foclóir oiriúnach a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar aonaid ar mheáchain agus an toille, m.sh. lítear, S00ml, cileagram, graim (pictiúrtha nó coincreíteach)</p> <p>2.19 Na marcanna le haghaidh aonaid ar mheáchain agus an toille a aithint, m.sh. crúiscin tomhais a úsáid, meá a úsáid</p> <p>2.20 Roinnt samplaí meáchain agus toille ón ngnáthshaol a liostú, m.sh. a meáchan féin a bheith ar eolas acu, lítear bainne</p> <p>2.21 Soitheach grádaithe a úsáid chun toilleadh leachtanna a oibriú amach, m.sh. crúiscin a úsáid chun lítear bainne a thomhas</p> <p>2.22 Scálaí a úsáid chun meáchan púdar agus solad a oibriú amach, m.sh. na comhábhair do chiste a mheá</p>	<p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire,mais agus toilleadh a aithint</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire,mais agus toilleadh a aithint agus a thomhas</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire,mais agus toilleadh a aithint agus a thomhas</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire, toilleadh a thomhas</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire,mais a thomhas</p>
Feasacht a fhorbairt ar fhad agus ar achar (distance)	<p>2.23 Foclóir cuí a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar na haonaid a bhaineann le fad agus le hachar, m.sh. ciliméadair, méadair, ceintiméadair</p> <p>2.24 Aonaid faid agus achair a aithint ar rialóir, slat méadair agus miosúr (ribín tomhais)</p> <p>2.25 Rialóir a úsáid chun faid dhifriúla línte a tharraingt agus a thomhas</p> <p>2.26 Fad rudaí coiteanna a thomhas go garbh, m.sh. fad leabhair</p> <p>2.27 Fad áiteanna coiteanna a thomhas, m.sh. seomra leapa, cistin, seomra ranga ag úsáid miosúir</p>	<p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad, a aithint agus a thomhas</p> <p>DF1 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire uirlisí cuí tomhais a roghnú agus a úsáid</p> <p>DF1 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire uirlisí cuí tomhais a roghnú agus a úsáid</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad a aithint agus a thomhas</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad a aithint agus a thomhas</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad a aithint agus a thomhas</p>
Áireamhán a úsáid	<p>2.28 Na digití 0-9 agus an pointe deachúlach agus na cnaipe ríachtanacha oibriúochta (+, -, ×, ÷) a aimsiú ar áireamhán</p> <p>2.29 Áireamhán a úsáid chun fadhbanna simplí a réiteach, m.sh. dhá rud a shuimiú</p> <p>2.30 Áireamhán a úsáid chun obair a cheartú a rinneadh gan áireamhán a úsáid</p>	<p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad, mais, toilleadh agus teocht, a ríomh.</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad, mais, toilleadh agus teocht, a ríomh.</p> <p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad, mais, toilleadh agus teocht, a ríomh.</p>
Feasacht spásúil a fhorbairt	<p>2.32 Foclóir cuí a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar threo, m.sh. deiseal, tuathal, cothrománach, ingearach</p>	<p>DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fórsa a aithint</p>

		2.33 Mapa simplí a úsáid chun suíomh tugtha a aimsiú	DB5 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire staidéar gnáthóige a dhéanamh
		2.34 Mapa simplí a tharraingt chun treoracha a thabhairt	DB5 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire staidéar gnáthóige a dhéanamh
		2.35 An t-achar idir dhá áit ar mhapa a ríomh	DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire fad a aithint agus a thomhas
	Sonraí a úsáid le haghaidh réimse cuspóirí difriúla	2.38 Úsáidí sonraí sa saol laethúil a aithint, m.sh. suirbhé ranga ar an scannán is mó éileamh i measc déagóirí	NanhE4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire sonraí a tháirgeadh agus a roghnú (go cáilíochtúil/go cainníochtúil).....
		2.39 Cuir chuige bhunúsacha bailiú sonraí a aithint, m.sh. leatháin (bileoga) taifid, córas scóir	NanhE4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire sonraí a tháirgeadh agus a roghnú (go cáilíochtúil/go cainníochtúil).....
		2.40 Réimse sonraí a bhailiú aq úsáid ceann éigin de na modhanna a leanas: suirbhé, leathán taifid, córas scóir nó taifid chlos-amhairc	NanhE4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire sonraí a tháirgeadh agus a roghnú (go cáilíochtúil/go cainníochtúil).....
		2.41 Sonraí bunúsacha dhá chritéar a léirmhíniú, m.sh. níos mó/níos lú d'aicme amháin ná ceann eile, níos mó/níos lú	NnahE4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire sonraí a anaílisiú go criticiúil chun patrúin agus coibhneasa a aithint
		2.42 Léaráidí bunúsacha a thógáil chun sonraí le dhá chritéar a chur in iúl, m.sh. picteagram/barrachairt a tharraingt	NnahE4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire sonraí a tháirgeadh agus a roghnú (go cáilíochtúil/go cainníochtúil), sonraí a anaílisiú go criticiúil chun patrúin agus coibhneasa a aithint, breathnuithe aimhrialta a aithint, conclúidí a bhaint astu agus na conclúidí a chosaint
		2.43 Labhairt ar/plé a dhéanamh faoi eolas ó bhun sonraí, m.sh. picteagram, barrachairt nó treoghráf	NnahE4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire sonraí a tháirgeadh agus a roghnú (go cáilíochtúil/go cainníochtúil), sonraí a anaílisiú go criticiúil chun patrúin agus coibhneasa a aithint, breathnuithe aimhrialta a aithint, conclúidí a bhaint astu agus na conclúidí a chosaint
		2.49 An t-am ar chlog analógach a léamh don uair, leathuair agus ceathrú uaire	DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire am a aithint
	Feasachta fhorbairt ar am	2.50 An t-am a léamh ó chlog digiteach don uair, leathuair agus ceathrú uaire	DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire am a aithint
		2.51 Príomhamanna i rith an lae a aithint ar an uair, leathuair agus ceathrú uaire, m.sh. amanna lóin, sceideal amhairc a úsáid	DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire am a aithint
		2.52 Fadhanna a réiteach chun imeacht ama a oibriú amach, m.sh. an t-am tosaigh agus críochnaithe úsáidchunfad turais nó clár a ríomh, fad clár ar leitha ríomh	DF2 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire am a thomhas/ríomh
		2.54 Míonna nó gníomhaíochtaí a mheaitseáil lena gcuid séasúr, m.sh. pictiúir de na séasúir a mheaitseáil leis na míonna cuí	D&S4 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire mionsamhail de chóras an Domhain-na Gréine-na Gealaí a fhorbairt agus a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar fheiniméin intuairthe atá inbhraite ón Domhan, lena n-áirítear séasúir
Ag maireachtáil i bpobal	Dea-chaidreamh a fhorbairt	4.2 Cásanna a aithint nuair a labhraíonn daoine go difriúil ag brath ar an lucht éisteachta, m.sh. píaraí, múinteoirí, tuismitheoirí, daoine fásta eile	NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta
		4.6 Páirt chomhoibríoch a ghlacadh i suíomh grúpa	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh
	Coimhlíntí a réiteach	4.10 Cumas a léiriú chun teacht ar réiteach le píaraí, m.sh. ag roinnt trealaimh leo	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh
	Áiseanna áitiúla a úsáid	4.15 Áiteanna agus eagraíochtaí coitianta sa phobal áitiúil a aithint	DB5 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire staidéar gnáthóige a dhéanamh
		4.17 Bheith rannpháirteach i dtionscadal pobail atá scoilbhunaithe agus a bpáirtíocht a thaifead, m.sh. feachtas bailiú bruscair	NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta NnahE10 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire léirtheiscint a bheith aige do ról na heolaíochta sa tsochaí; agus ar a tábhacht ar bhonn pearsanta, sóisialta agus domhanda; agus don chaoi a n-imiríonn an tsochaí tionchar ar thaighde eolaíochta
	Cabhair agus comhairle a lorg	4.20 Liosta gearr a thiomnú de dhaoine nó de ghrúpaí gur féidir leo tacaíocht a sholáthar, ina measc teagmhálacha pearsanta agus grúpaí/eagraíochtaí	NnahE6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh a bhaineann le saincheist eolaíochta, foinsí difriúla faisnéise a mheasúnú lena n-áirítear sonraí tánaisteacha
		4.22 Cuairt a thabhairt ar eagraíocht áitiúil pobail agus comhairle a iarraidh	NnahE6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire taighde a dhéanamh a bhaineann le saincheist eolaíochta
	Roghanna tomhaltóra a dhéanamh	4.26 Lipéid ar phacáistí a aithint, éadaí srl.	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann cothúchán i bhfeidhm ar shláinte an duine
		4.27 Na comharthaí agus na siombailí is tábhachtaí ar lipéid a aithint	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadhsábháilteacht a mheas DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann cothúchán i bhfeidhm ar shláinte an duine
	Ag ullmhú don obair	A bheith ábalta spriocanna foghlama a shocrú	5.4 Tuairimí a chur in iúl faoin gcaoi a bhféadfaí an obair a fheabhsú, m.sh. an chéad uair eile tabharfaidh mé níos mó ama dom féin chun an sprioc a bhaint amach
Ag ullmhú do ghníomhaíocht atá bainteach leis an obair		5.15 Tascanna ar leith a dhéanamh i ról éagsúla ar scoil, m.sh. clár tinnimh a thabhairt chuig an oifig, ábhair sa seomra ranga a eagrú mar is cuí	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh
		5.16 Taifead a choimeád i siamal de thascanna a rinneadh, m.sh. amanna tosaithe agus críochnaithe tascanna, cur síos a dhéanamh ar na céimeanna sa tasc	NnahE7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire a chuid torthaí taighde agus iniúchta a eagrú agus a chur in iúl ar bhealaí éagsúla a oireann don fheidhm agus don lucht éisteachta
Feasacht a fhorbairt ar shláinte agus ar shábháilteacht agus trealamh a úsáid		5.17 Samplaí a thabhairt de chleachtais shábháilte i dtír ionad oibre ar leith, m.sh. gloiní cosanta a chaitheamh le linn rang mialtóireachta	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht a mheas
		5.18 Gach uirlis agus píosa trealaimh a úsáid mar is ceart agus go sábháilte i ranganna praiticiúla éagsúla, m.sh. an claibín a chur ar ais ar leachtanna	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh iontaofacht, cruinneas, beaichte, cothroime, sábháilteacht, eitic agus roghnú trealamh cuí a mheas
		5.19 Cur síos a dhéanamh ar píosa trealaimh leictreach agus é a úsáid mar is ceart agus go sábháilte i ranganna praiticiúla éagsúla, m.sh. measchoir a úsáid in eacnamaíocht bhaile	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht agus roghnú trealamh cuí a mheas
		5.20 Gach uirlis,ábhar agus trealamh a stóráil go sábháilte	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht a mheas
		5.21 Na nósanna imeachta difriúla le haghaidh féinchosanta ag an obair a liostú, m.sh. éadaí cosanta agus eangach ghruaige a chaitheamh	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh; míniú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht a mheas
Páirt a ghlacadh i ngníomhaíocht atá bainteach leis an obair		5.24 Eolas cúlra a bhailiú chun cabhrú leis an ngníomhaíocht a phleanáil agus chun páirt a ghlacadh inti	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh
		5.25 Roinnt céimeanna a chur in ord atá le glacadh chun an ghníomhaíocht a chríochnú go sásúil	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh
	5.26 Ról a ghlacadh sa ghníomhaíocht agus tascanna a bhaineann leis an ról a aithint	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dhearadh, a phleanáil agus a dhéanamh	

Cúram pearsanta		5.27 Eochairfhocail a bhaineann leis an ngníomhaíocht a úsáid mar is ceart	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dheardh, a phleanáil agus a dhéanamh
		5.28 Réamhchúraimí sábháilteachta agus/nó ceadanna atá riachtanach don ghníomhaíocht a aithint	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dheardh, a phleanáil agus a dhéanamh; miníú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht a mheas
		5.30 Páirt a ghlacadh sa ghníomhaíocht	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dheardh, a phleanáil agus a dhéanamh
		5.31 An ghníomhaíocht a athbheithniú chun a rathúlacht a mheas	NnahE5 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire athbheithniú agus machnamh a dhéanamh ar na scileanna agus ar an smaointeoireacht a bhíonn i gceist le linn iniúchtaí a dhéanamh
		5.32 Éifeachtúlacht do ról féin sa ghníomhaíocht a mheas	NnahE5 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire athbheithniú agus machnamh a dhéanamh ar na scileanna agus ar an smaointeoireacht a bhíonn i gceist le linn iniúchtaí a dhéanamh
	Páirt a ghlacadh i ngníomhaíocht atá bainteach leis an obair : An Ghairneoireacht	- Roinnt crainn agus toim choiteanna a aithint	DB5 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire staidéar gnáthóige a dhéanamh; taighde agus iniúchadh a dhéanamh ar oiriúnú, ar iomaíocht agus ar idirspéachas orgánach laistigh de ghnáthóga agus de comhphobail ar leith
		- Na coinníollacha a chuidíonn le plandaí fás agus bláthú a ainmniú	DB7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire cur síos a dhéanamh ar riospráid agus ar fhótáintéis mar phróisis atá idir cheimiceach agus bhithleolaíoch; tosca a imríonn tionchar ar riospráid agus ar fhótáintéis a iniúchadh
		- Cur síos a dhéanamh ar roinnt d'fheidhmeanna duilleog phlanda	DB7 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire cur síos a dhéanamh ar riospráid agus ar fhótáintéis mar phróisis atá idir cheimiceach agus bhithleolaíoch
	Cúram maith laethúil pearsanta a fhorbairt	3.1 Cleachtais riachtanacha laethúla sa chúram pearsanta a aithint, m.sh. m'fhiacla a scuabadh	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála
		3.3 Tairbhí áirithe a thagann le cúram maith pearsanta a aithint, m.sh. is faidea mhairfidh m'fhiacla má scuabaim iad	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála
		3.4 Tairbhí raon táirgí cúram pearsanta laethúil a aithint, m.sh. earraí cúram fiacla, frithallasáin, cúram gruaige, cúram cos	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála
	Nósanna sláintiúla itheacháin a fhorbairt	3.5 Cloí le plean cúram pearsanta comhaontaithe, m.sh. gach lá scuabfaidh mé mo chuid fiacla faoi dhó (maidin agus tráthnóna)	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála
		3.8 Bianna coitianta a shórtáil de réir biaghrúpaí, m.sh. torthaí/glasraí, feoil/iasc, déiríocht	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann cothúchán i bhfeidhm ar shláinte an duine
		3.9 Cur síos a dhéanamh ar ghnáthbhianna agus ar dheochanna a bhaineann le réimse cothrom bia, m.sh. torthaí agus glasraí a ithe	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann cothúchán i bhfeidhm ar shláinte an duine
	Stíl shláintiúil mhaireachtála a fhorbairt	3.10 Cur síos a dhéanamh ar na tairbhí a thagann le réimse maith bia, m.sh. croí folláin, cnámha láidre, craiceann glan, fiacla folláine	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann cothúchán i bhfeidhm ar shláinte an duine
3.14 Trí thairbhí pearsanta a thagann le hacláíocht rialta a aithint, m.sh. méachan sláintiúil, mothú go maith agus spraoi a bheith agat		DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála	
3.15 Plean acálaíocht phearsanta sheachtainiúil a leagan amach, m.sh. ag siúl chun na scoile gach lá, spórt a imirt, loga seachtainiúil acálaíochta de na gníomhaíochtaí a choimeád		DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála	
Bheith ábalta strus a ionramháil	3.19 Dhá shampla a thabhairt ar roghanna stíl mhaireachtála a théann i gcion ar ár sláinte, m.sh. má itheann tú an iomarca saille cuirfidh tú le do mhéachan	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála	
	3.23 Roinnt bealaí a aithint chun suaimhneas a ghlacadh, m.sh. dul ar shiúlóid, amharc ar scannán	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála	
Fios bheith ag duine conas fanacht sábháilte	3.24 Teicníc chun do scíth a lígean a thaispeáint, m.sh. anáil dhomhain a tharraingt	DB6 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a dtéann na nithe seo i bhfeidhm ar shláinte an duine: roghanna stíl mhaireachtála	
	3.27 Príomhriosaí sábháilteachta a aithint san ionad oibre/sa bhaile/sa phobal, m.sh. seoláin sraoilleacha (cáblaí ar liobarna), plocóidí, teilifiseán agus trealamh leictreach	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dheardh, a phleanáil agus a dhéanamh; miníú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht a mheas	
	3.29 Cleachtaí laethúla a ainmniú a chuireann sábháilteacht phearsanta chun cinn, m.sh. trasrian coisithe a úsáid, trealamh leictreach a dhícheangal san oíche, leachtanna teo a dhoirteadh isteach tar éis cinn fuara, éadaí/lámhainní cosanta a chaitheamh, comhairle a lorg	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dheardh, a phleanáil agus a dhéanamh; miníú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht a mheas	
Éirí feasach ar ghnéasacht an duine	3.30 Cur síos a dhéanamh ar fhreagairt chúí nuair a aithnítear riosca, m.sh. slí shábháilte éalaithe a aimsiú, labhairt le duine/eagraíocht teagmhála, freagairt do dhruil dóiteáin, labhairt faoi na céimeanna ba chóir a leanúint ar fheiceáil tine duit nó iad a liostú	NnahE3 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire iniúchtaí a dheardh, a phleanáil agus a dhéanamh; miníú a thabhairt ar an gcaoi a ndearnadh sábháilteacht a mheas	
	3.31 Ainmneacha caighdeánacha na ngnéasorgán a aithint, m.sh. an clár coirp nó áiseanna oiriúnacha amhairc eile a úsáid	DB9 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire atáirgeadh gnéasach daonna a mhíniú	
	3.32 Cur síos a dhéanamh ar fheidhmeanna bhaill ghiniúna na colainne, m.sh. an clár coirp nó áiseanna oiriúnacha amhairc eile a úsáid	DB9 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire atáirgeadh gnéasach daonna a mhíniú	
	3.33 Na hathruithe fisiceacha agus mothúchánacha a tharlaíonn i gcaillíní agus i mbuachaillí le linn caitheachais a aithint	DB9 Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire atáirgeadh gnéasach daonna a mhíniú	

*** Níl sna naisc seo ach 'samplaí' féideartha. Beidh múinteoirí/an roinn ábhair in ann naisc chúí ábhartha a aithint le torthaí foghlama ar leith de chuid CFL2 a mheasann siad a bheith oiriúnach i gcás a gcuid scoláirí féin. Ina theannta sin, cé nach bhfuil ach ceithre ATF san áireamh anseo, d'fhéadfaí go n-aithneodh múinteoirí torthaí foghlama san ATF 'Cúram Pearsanta' a bheadh oiriúnach dá scoláirí féin agus iad ag foghlaim i dTíreolaíocht na Sraithe Sóisearaí.**